

MŪSŲ LIETUVA

SÃO PAULO — BRASİL — 1971 m. kovė — marčo 12 d.

PLACIAJAME PASAULYJE

J. A. V.

Plečiami automobilio saugumo prietaisai. Jau nuo 1968 metų visuose yra diržai keleiviams, nuo 1972 metų reikalaujama švieselių, kurios užsidegtų, jeigu diržais nesinaudojama. 1974 metais reikalaus visiems galvai atramų, kurios nelaimės atveju apsaugo sprandą. 1976 metais numatoma reikalauti oro maišų, kurie savaiminiai išsiplūstų, kai automobilis susiduria, apsaugodami krūtinę ir veidą.

TURKIJA

Keturi JAV karininkai buvo slaptošios «laisvinimo kariuomenės» paimti Ankareje ir nors praėjo nustatytas reikalavimams išpildyti laikas, apie juos nieko buvo negirdėti. Gražinti JAV ambasada antradienį, nesumokėjęs reikalaujamos sumos.

BERLYNAS

Vakarų ir Rytų Vokietijos atstovai tarėsi dėl giminių lankymo Velykoms. Per Berlyno sieną giminės ir draugai nėra peržengę jau penkeris metus.

SVEICARIJA

Medinė šimtametė psichiatrinė ligoninė sudegė elektros įtaisams sugedus. Žuvo 28 pacientai.

Ateikim savo jaunimui į talką

Visų mūsų akys krypsta į jaunimą. Ir suprantama kodėl: jis užima vyresniųjų vietas, perima jų dirbamą darbą, kuria naują ateitį. Mums rūpi, kad ši ateitis būtų lietuviška ir atitiktų tuos siekimus, kuriais gyvena bei siejosi mūsų tautos pirmtakai, ugdydami tautinę sąmonę, kurdami tautinę kultūrą, organizuodami savą valstybę. Tad ir mūsų jaunimas turės tęsti kovą už Lietuvos laisvę ir apsispręsti už svetur gyvenančio lietuviuo išlikimą savo tautoje.

Šiam dideliui tikslui yra būtina turėti savo jaunimą organizuotą, sąmoningą ir suvokiantį tautinę bet kultūrinę savo ateities misiją. Tam jį visų pirma reagiuoja jaunimo organizacijos, ir joms turi bū

KORÉJA

Amerikiečiai kareiviai buvo atitraukti 35 kilometrus nuo sienos su Šiaurės Korėja, kad neįvyktų tiesioginių susikirtimų tarp jų ir šiauriečių.

KINIJA

Paeistas antrasis Kinijos satelitas, kuris 24-tojo komunistų partijos suvažiavimo išvakarėse turėtų priminti, kad Kinija yra pajėgus kraštas. Sovietijoje apie tą įvykį nepranešta.

LENKIJA

Valdžios cenzuruojama spauda įdėjo ištrauką iš Lenkijos vyskupų suvažiavimo. Spėjama, kad naujoji Giereko valdžia nori parodyti savo laikyseną Bažnyčios atžvilgiu

VIETNAMAS

Pagrindinis ligšiolinis laimėjimas pastangose perkirsti Ho Chi Minh kelią buvo Sepone susisiekimo mazgo paėmimas. Didesnę kovos dalį atliko pietų vietnamiečiai.

BRASILJA

Modernus meno muziejus, stebinas tiek turistus tiek vietinius, yra didelėje finansinėje krizėje. Rio de Janeiro esanti įstaiga remiasi paskolomis.

laimėjimus. Turės smaugstyti gaires ateičiai. Todėl jam reikia sudaryti tvirtą moralinę ir materialinę atramą. Tai kiekvieno lietuviuo pareiga ir uždavinys. Todėl ir kreipiame į visų kraštų lietuvių bendruomenes, į visų kraštų lietuvių organizacijas, į visų kraštų lietuvių spaudą bei radijo valandėles, į visų kraštų paskirus lietuviuos:

Stokime visi į II jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso organizavimo talką!

Teikime visi šiam kongresui visą galimą moralinę bei materialinę pagalbą!

Ženkime visi kartu su savo jaunimu lietuviškos ateities keliu!

STASYS BARZDUKAS
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos Pirmininkas

DR. JUOZAS KAZICKAS
II jo PLJK Finansų Komisijos Pirmininkas

ROMAS SAKADOLSKIS
II jo PLJK Komiteto Prezidiumo Pirmininkas

1971 Vasario
Šešioliktosios d.

Sv. Tėvo Palaiminimas Brazilijos lietuviams

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės tarybos pirmininkas Juozas Čiuvinškas gavo laišką iš apaštališko atstovo, kuriame vysk. Humberto Motį perduoda Pauliaus VI rūpestį Simokaičių reikalui ir suteikia visiems Brazilijos lietuviams savo palaiminimą.

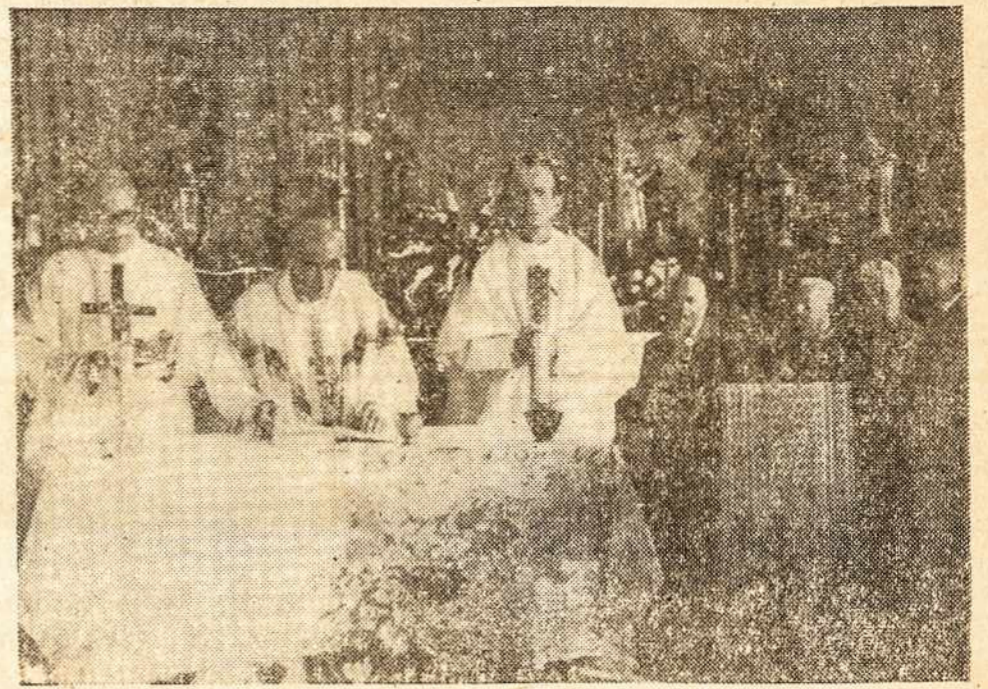
«Prezado Senhor:

Com relação ao pedido de clemência para o casal lituano Simokaitis, esta Nunciatura transmite, a seu tempo, o seu pedido ao Santo Padre.

«Ou ora incumbido de comunicar-lhe quanto segue:

O Santo Padre foi devidamente informado do apelo dirigido a Ele. Tão logo teve notícia da gravíssima sentença do Tribunal de Vilna, já se tinha aventado a possibilidade de um imediato interesse, nas formas reservadas que oferecem habitualmente, em casos como este, uma garantia de maior eficácia. Sua Santidade, manifestando o seu comprazimento pela comutação da sentença, concede a Vossa Senhoria e toda a Comunidade Lituana Brasileira uma paterna Bênção Apostólica.

Aproveito a oportunidade para apresentar-lhe os senti-

Parapijos Šventėje

Sv. Kazimiero lietuvių asmeninės parapijos metinė šventė įvyko sekmadienį parapijos salėje, Parque da Mooca. Dalyvavo apie 150 tautiečių.

Gatve procesiją pradėjo Šv. Juozapo Vyrų Brolija, nešiama kryžiumi ir 12 žvakių liktarnose. Seka koncelebrantai kun. Juozas Šeškevičius, prel. A. Arminas ir klebonas Tėvas Jonas Bružikas, S. J. iškilėse dalyvavo taip pat kun. Vincencas Pupinis, S. J., dirbęs su rusais, ir naujai iš Italijos į Vilą Zeliną atvykęs salezietis kun. Stasys Šileikis.

Salėje buvo įrengtas aitorius, papuoštas gėlėmis, o ant scenos dvi tautinės vėliavos ir Brazilijos vėliavą. Šone šv. Kazimiero paveikslas. Dalyviai giedojo tradicines giesmes.

Savo pamokslu kun. Šileikis priminė kiek pastangų reikalinga lietuviams susiburti ir kad lietuviai per šimtmečius renkasi bažnytinėms šventėms, atleidams, pamaldoms, net ir išeivijoje, kurioje gyvena išsisklaidę. Prel. Arminas portugaliskai paminėjo šv. Kazimiero ir jo giminės istorijos, šventoje tauriąją asmenybę, į kurią lietuviai gali kreiptis, prašydami jo užtarimo Lietuvos laisvės reikalui.

Aukojimo metu duoda ir vėną atnešė Vincas Kuliešius, užprašęs Mišių intenciją, ir Sesuo Angelika Joteikaitė

Po Mišių buvo rodyta 130 skaidrių iš Lietuvių Dienos, lituanistinės mokyklos ir šių metų jaunimo stovyklos.

mentos da minha elevada Estima.

Humberto Motti,
Nuncio Apostólico

Rio de Janeiro,
5 de fevereiro de 1971»

J. Čiuvinškas nusiuntė delegatui telegramą, į kurią tuoj pat telegrama atsakymą, kad prašymas šv. Tėvui persiųstas.

Laiške rašoma: «Ryšium su prašymu pasigailėti Simokaičių, ši nunciatūra perdavė Jūsų prašymą šv. Tėvui. Šv. Tėvui jam siųstas prašymas buvo tinkamai persiųstas. Kai sužinojo apie labai griežtą vilniaus tribunolo bausmę, jau buvo svarstęs būdus tuoj pat domėtis tais būdais, kurie panašiais atvejais yra naudingiausi. Jo Šventenybė, džiaugdamasis sumažinta bausme, suteikia jums ir visai Brazilijos Lietuvių Bendruomenei savo tėvišką apaštališką palaiminimą.»

ŽUVO KALBININKAS

Gauta daugiau žinių apie žymaus kalbininko prof. Jono Kazlausko mirtį Lietuvoje. Jis dingęs spalio 8, o jo kūnas rastas Neryje lapkričio 17, o spaudoje pirmą kartą apie jį prasitarta lapkričio 21 d. tariama, kad jis nužudytas, kadangi paprastai «Tiesa» ar kiti laikraščiai skelbia, kokia laidotuvių tvarka, to žmogaus nuopelnus, mirties priežastį. Kai vakarų lietuvių radijo pranešimai 17 dienų po tariamo suradimo

lavono upėje pradėjo tas žinias perduoti į Lietuvą, tada tik buvo paskelbtas aštuonių gydytojų pareiškimas, kad jis nuskenęs. Spaudos nutyėjimas ir nepilnos žinios palieka jo mirtį paslapyje. Žinoma, kad jis nebuvo komunistų partijos mėgiamas, Maskva neleido jam vykti paskaitų skaityti JA -bėse, net jam nepranešdama, kad Pensilvanijos universitetui atsakė «ne».

(ELTA)

Vasario 16 gimnazijoje kariuomenės šventę minėjo mokiniai ir lietuviai, tarnaujant lietuvių kuopoje. Meninėje programoje dvejeto «Lelių šokis», B. Brazdžionio «Trijų vizijų» deklamacija ir «Lietuvaitės darželis», E. Tamošaitienės dainų ir judesių pynė «Rūtelė darželis», šokiai Mikutienė, blezdingėlė ir lelečių gėlis.

Čikagos universitete sudarytos sąlygos igyti daktaro laipsnį iš lituanistinių studijų. Numatoma įsteigti ir stipendiją.

1971 metais lapkričio 18 diena sukanka 20 metų JAV Lietuvių Bendruomenei, kuri per tą laiką tapo viena pagrindinių lietuviškų pajėgų išeivijoje.

Linkime ir Brazilijos Lietuvių Bendruomenei atsiekti to kito g-azaus amžiaus.

Argentinoje dr. Eugenija Čikštaitė su vyru dr. H. J. Mayorga atidarė savo nuosavą kabinetą. Oswaldas Račkuskas baigė medicinos fakultetą, o dr. Victor Hugo Straka'aitis įgijo odontologijos diplomą.

Sustvienijimo Lietuvių Argentinoje metinėje programoje gražiai pasirodė su tautiniais šokiais ir dainomis LA ausambliis. Žodį tarė vaļovė Irenė Simanuskienė. Sveikino v. suomegės atstovai.

Apie 120 km. nuo Buenos Aires visa eilė lietuvių įsigijo vasarnamius prie Chascamus ežero, kuriame galima medžioti ir žuvalt., o ant kranto lietuviškai dainuoti.

Australijos lietuviai 1959 metais įsigijo lietuviams skirtą kapinių dalį ir pereinamais metais jį padidino ir papuošė dail. V. K. Jonyno bendru paminklu.

Prof. Vytauto vardžio ilgas straipsnis apie Baltijos kraštus buvo įdėtas į New York

Times laikraštį, kuris paprasčiau vengdavo ką nors apie šiuos kraštus spausdinti.

Draugo romano dvidešimtąjį konkursą laimėjo Vytautas Volertas su veikalu «Pragaro vyresnysis». Premijos įteikimas vyks kovo 14, kada knyga jau bus išspausdinta. Romanas aprašo gyvenimą Lietuvoje.

Spaudai rengiamas veikalas «Kentėjė už Kristų ir Lietuvą». Jame aprašomi kunigų ir kitų lietuvių pergyvenimai okupuotoje Lietuvoje, Rusijoje ir Sibire. Knygoje įvairūs laiškał citatos iš sovietinės spaudos ir kita medžiaga. Vienas iš minimų yra kun. Jonas Paukštys, jėzuitas, dirbęs tarp lietuvių Jakutijoje, Sibire.

Lietuvių pranciškonų kultūros židinyje, New Yorke, atidaryta lietuvių dailininkų paroda. Joje pasirodė 35 lietuvių menininkai.

VLIKo pirmininkas dr. J. K. Valiūnas tarėsi su Laisvo

jo Pasaulio Latvių Federacijos pirmininku ir Estų Tarybos pirmininku apie glaudesnę bendradarbiavimą Baltijos kraštų laisvinimo klausimais.

Po naujos sutarties. Sovietai stengiasi paveikti Vakarų Vokietijos valdžią, kad neleistų iš Vokietijos siųsti radijo programų į Sovietų Sąjungą.

Vengrijoje išleisti Kristijono Donelaičio «Metai», vienas iš klasikinę lietuvių literatūros veikalų.

Rytų Vokietijos leidykla išleido antrą kartą Lietuvoje esančio rašytojo Justino Marcinkevičiaus apysaką «Pušis, kuri juokėsi».

Antanas Smetona, pasižymėjęs pianistas ir buvusio Lietuvos prezidento anūkas, koncertavo New Yorke Lincoln centro meno židinyje. Jis yra pasirodęs Genevoje, Paryžiuje, Vokietijoje ir įvairiuose JAV miestuose.

Apie 300 lietuvių dalyvavo lietuvių operos solistų pagerbime, mininčiam 50 metų Lietuvos operos sukaktį. Tarp pagerbtųjų operos žvaigždžių buvo V. Jonuškaitė, E. Kardešenė, A. Dambrauskaitė, A. Dičiūtė, P. Radzevičiūtė, Kriaučiūnas, I. Nauragis, St. Santvaras, Vl. Jakubėnas, įvairūs operos orkestro ir operos baleto nariai bei dainininkai, dainuoją Čikagos lietuvių operoje.

New Yorke pasitarė pagrindiniai išeivijos lietuvių veiksniai: PLBendrūomenė, VLIKas ir Amerikos Lietuvių Taryba. Šį kartą labai žymūs buvo jaunųjų kartų atstovai. Pasitarta apie bendrus tikslus, steigtiną informacijos centrą ir valdžios istaigų lankymą Lietuvos reikalais.

Šv. Ksavero kolegijoje, Čikagoje, pradėti lituanistiniai kursai. Šiais metais bus du: pradinis lietuvių kalbos ir lietuvių raštinios bruožai. Tame pačiame mieste, Čikagos universitete, dėstoma lietuvių kalba daugiau iš lingvistinio taško. Pirmoje dėsto dr. A. Liaugminas, antroje dr. P. Jonikas ir E. Bradūnaitė.

JAV LB Taryba posėdžiavo sausio mėn. Philadelphijoje. Aptarti ryšiai su PLB, su jaunaisiais lietuviiais, pati lietuviško darbo politika ir vienybė. JAV-bėse LB veikia 70 tyje vietovių.

Kalbininkai atrado, kad lietuvių, latvių ir prūsų kalbose randamas žodis «žirgas» yra kilęs iš Altajaus kalbų. Senovėje lietuviai turėję ryšių su šia mongolų krikščioniškąja gimine ir žodį pasiskolino.

Anglijos Lietuvių Katalikų Benrijos steigiamajame suvažiavime Nottinghame dalyvavo Vakarų Europos lietuvių vyskupas F. Deksnys. Skatinta ieškoti išsiblaškiusių lietuvių, stiprinti šalpa, pla-

tinti spaudą, užmegzti artimesnius ryšius. Dalyvavo 5 kunigai ir 22 pasauliečiai parapijų atstovai.

Melbourne, Australijoje, pasižymėjo mokinė Birutė Prišmutaitė, atlikdama mokslinio darbo parodą iš biologijos ir Monika Sidlauskaitė, kuri pasižymi sporte.

Urugvajuje gydytojo mokslus baigė Vytautas Bagurskas, Lietuvių kultūros draugijos narys. Vasario 7 įvyko jo pagerbimas, kartu su iš S. Paulo grįžusiais «Ažuolyniečiais».

Lenkijos lietuviai statys paminklus kun. A. Lipniūnui ir inž. A. Šapaliui Pucko miesto kapinėse. Lipniūnas buvo ateitininkų veikėjas, žuvęs karo metu. Varšuvoje lietuvių kultūros draugijos skyrius organizavo lietuvių kalbos kursus, kurios vyksta klubo patalpose.

Du lietuviai istorikai sukako 70 metų: dr. Juozas Jakštas, studijavęs Lietuvoje, Berlyne ir Vienoje, profesoriavęs Lietuvoje, parašęs daug veikalų apie viduramžių Lietuvą, vienas Enciclopedia Lituanica (anglų kalba) redaktorių. Savo mokslinį darbą JAV bėse jis dirbo po sunkaus darbo fabrike. Dr. Antanas Kučas Scrantono, JAV, universitete įgijo savo laipsnį Nepriklausomoje Lietuvoje, parašęs eilę knygų ir straipsnių.

Liepsnos ir Apmaudo Asočiai

JURGIS GLIAUDA

PREMIJUOTAS ROMANAS

(Tęsinys)

— Gerai tau. Gavał pasižmonėti, naujus žmones sutikti

— Ir jūs nesnaudėt, — aš šyptelėjau, stebėdamas tą seną, bet vis nuostabiai vikrią moterį, — bažnyčią pastatėt.

— Dievo valia, — atsakė Dareikienė, — Ir koks ten statinys? Iš lauke lentos, vidury sienų supresuoti bulvienojai. Matai, ir kolūkyje, kur visėkle Baikauskai burnoja, galima bažnyčią pastatyti.

— Jūsų tiesa, Dareikiene, — aš sutikau, — Jūsų tiesa.

Vėliau aš sutikau Jatulį. Kaip visada, jis buvo su senu, mašinų alyva permirkusiu kombizonu. Visada jo rankos stebino mane — juodos niekada neatplaunamos, tradicinės mechaikomterio rankos.

— Stebinate mane, pilietai Jatuli, — pasakiau jam. — I mate kolūki į savo rankas.

— Mano rankos, kaip matote, įsidirb sios.

— Mėginate jas švėstu vandeniu atplauti, — nejučiomis išsprūdo iš mano lūpų piktokas kalambūras.

— Mano pareiga ir švėstą vandenį gerbti, — sutiko jis taikiai.

— Ne, ne, — aš pasakiau, — nepykite. Esate narsus žmogus. Galėtumėt jak savo energiją nukreipti kitu keliu, bet jūs nuostabus individua-

lystas. Vykau namo ir galvojau su jums kai ką esmingiau aptarti.

— Norite mane taikyti tarybinei mąstysejai, — jis dabar šyptelėjo.

— Toks sumanymas būtų naivus, — aš neuzsigavau. — Noriu taip, kaip žmogus su žmogumi. Kada nors, prie progos. Dabar negaliu. nes atrodyt, kad tas pastatas privertė mane su diskusijomis kovoti su jumis.

— Dėkingas už dėmesį, — jis pasakė. — Iš padarginės beveik neišeinu. Ten galime susitikti.

— Ačiū už tai, bet tai kada nors vėliau, — pridėjau. — Dabar tas pastatas atrodo iššūkiu, o aš nesu linkęs kovai.

Mes nusišypsojom vienas kitam. Juk abu mes buvome jauni, to pat amžiaus tarybiniai darbuotojai, abu subrendome toje santvarkoje, o koks neįtikėtinas slenkstis tarp žmonių! Koks neįtikėtinas slenkstis.

Kitą dieną aš nužingsniau į kalnelį. Reikėjo eiti pro pelkę, kurioje dabar stūksojo maldos namai.

Kemsynas, ta buožgalvių perykla, buvo pakitęs. Tarybinio žmogaus konstitucinė palaima — darbas, nukreiptas čia netarybine vaga, — nuveikė nuostabias kliūtis ir pasiekė nuostabių laimėjimų. Pelkė buvo dalinai pridengta lentiniu šaligatvėliu. Jau buvo supilta nasturtų lysvelė. Pastato sienose vinių galvutės dar grynos, neap rūdijusios. Durų rankena medinė, primenanti senų svirnų rankenas. Ir tas rankenos įskaptavimas, reikalingas laiko ir meilingo triūso, rodė, kad čia dirbta ne iš prievartos

Rusvai degantis saulės spinduliuose ievynas, iškilęs už pastato atokiau, teikė čia viskam

nervingą, neramų, nerealų koloritą. Gelsvas pastatas stovėjo čia lyg koks bunkeriukas prieš didžiulę ievyno stichiją.

— Iš kur gavote tiek medžiagos, kad galėtote tokį trobesį sudaryti? — paklausiau Dareikos.

— Žmonės turėjo darbadienių, turėjo ir rublių, — nenustebo Dareika jam adresuotu klausimu. — Nupirko medžiagą teisėtom kainom nesuktał.

— O kam to viso reikėjo?

— Kiekvienas gyvena pagal savo būdą, — atsakė senis.

Baikauskas sugavo mane knygyne.

— Draugas knygininke, nusikriokė Baikauskas, — Gagarinas ieškojo Dievo debesynuose, o, nežinojo, kad Dievas slapstėsi Dareikių užpekyje.

Ūmai kolūkio religininkai išaiškėjo. Jie nebesirinko Dareikų troboje, kas atrodė privatišku mu, bet atėjo į bažnytolę ir, uždare duris su skaptuota medine rankena, tenkinosi ten religinėmis apeigomis.

Jie ten giedojo. Aš girdėjau tas kimias sustartines. Melodijos buvo plačios, sruvenančios. Gal jie ir verkė ten?

— Kolūkietis nieko nebijo, juk blogiau jam niekur nebus, — atkirto pamaldus senis į jauno antireligininko užkabinimą. Perverianti lygiagrete tarp stalčių literatūros ir Dievo, užginto ir užgūito, paslėpto kolūkio maldaramyje, ėmė slėgti mane savo siekio narsa, savo laimės ir pareigos išpažinimu.

(Bus daugiau)

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Director responsável Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr. \$ 20,00 visoje

Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA NCr. \$ 100,00 P

Paskiro Nr. Kaina Cr. \$ 0.40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje NCr. \$ 40,00 paskutiniajame

NCr. \$ 20,00. viduriniuose puslapiuose NCr. 15,00

Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taisy pertvarko savo nuostata. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirasyti stripsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomone. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Mūsų Jėgos

Prieš penkeris metus buvo parinktas pirmojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso, įvykusio JAV-bėse, šūkis: «Mūsų jėgos, mūsų žinios laisvai Lietuvai tėvynei!»

Šio numerio pirmajame puslapyje skelbiame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir antrojo kongreso, įvyksiančio 1972 metais, atsišaukimą į visų kraštų lietuvius, rašytą vasario 16 dieną, raginantį telkti laisvojo pasaulio lietuvių jėgas.

Šiame puslapyje pradėdame spausdinti kunigo Lietuvoje gynimosi byla, kuria jis savo ir savo tikėjimo moraline jėga atsistoja prieš fiziniai galingą okupantą.

Išėivijos lietuviai yra politiniai ir kultūriniai laisvi, tik mus varžo mūsų sąlygos: dideli atstumai, lėšų stoka visuomenės reikalams (mokykloms, stovykloms, spaudai), kasdieniniai rūpesčiai išblašką mus ir dvasiniai, vienybės trūkumas. Jaunimo kongresas nori suburti visus, jaunus ir senus, bendram darbui ir bendram džiaugsmui, kad visi lietuviai keliasdešimtyje kraštų sudaro vieną šeimą.

Okupuotoje Lietuvoje tautos kamienas laikosi stipriai ir drąsiai, stengdamasis esamose sąlygose išlaikyti ir kurti kultūrą, ugdyti tikėjimą jaunime, siekti mokslo. Jų ištvermė, sumanumas ir ryžtas džiugina, skatina ir įpareigoja mus, kad pagal savas galimybes siektume visos tautos tikslo: gyvybės.

Niekada Lietuvos istorijoje nebuvo tiek atstovų plačiame pasaulyje, kaip dabar. Lietuvos garbę neša vyresnieji savo sąžiningu darbu, visuomenime veikla, kultūrinėmis pastangomis. Lietuvių jaunimas visus nepaprastai siekia mokslo, rašo įvairiomis kalbomis apie Lietuvą, parodo mūsų tautos lobių: meną, muziką, šokius. Šie neoficialūs tautos atstovai Lietuvos vardą nunešė į pasaulio kampus. Tai didelė jėga.

Tos jėgos simboliniai per kraštų atstovus telkiamos 1972 metais jaunimo kongrese: vyresnieji remti, jaunesnieji organizuoti ir važiuoti, dalyvauti. Jau visa eilė kraštų turi komitetus, kurie renka lėšas ir atstovus.

Į bendrą ir vieningą veiklą São Paulo lietuvius skatina ir naujos jėgos, lietuviai saleziečiai, kurių pirmasis jau yra mūsų tarpe. Gražesni už liakėjimus sėkmės priėmimas bus mūsų darbai: vieningai siekti visiems bendrų uždavinių.

Nauji Akiračiai

PETRAS PAKALN S

Sausio mėnesio pabaigoje naujas Lenkijos komunistų partijos sekretorius Edvardas Gierek taip krikavo buvusią Gomulkos vadovybę: «Lenkijos partijos vadovybė valdė kraštą autokratiškai ir nutolo nuo tautos ir darbininkų klases. Ji nepajėgė sudaryti toli siekiančių ekonominių ir politinių planų». Jo nuomone, dabar reikėtų išsiti iš sustingimo ir palaikyti glaudesnius ryšius su žmonių masėmis. Duodamas gerą pavyzdį savo kolegoms, Gierekas aplankė žymesnius pramonės centrus, kur darbininkai prieš Kalėdas streikavo ir maištauvo, išsikalbėjo su darbininkų tarybomis ir prižadėjo kaip keisti.

Vienas pirmųjų jo žingsnių buvo partijos ir vyriausybės ryšys apvalymas nuo nepajėgių žmonių, užėmusių aukštas vietas. Taip net penki iš vienuolikos politbiuro narių atsistatydino arba buvo atstatyti Beveik visi partijos

Nėra ko stebėtis, kad, kaip rašė vienas užsienio žurnalistas, kai kurie Sovietų lyde

sekretoriai tų miestų, kuriuose į darbininkus buvo šaudoma, prarado savo vietas. Gierekas atstatė net savo švogerį Switalą, vidaus reikalų ministrį. Būdamas Dancige, Gierekas pagerbė maištavimo metu žuvusius.

Apvalęs partijos ir vyriausybės aparata, Gierekas pakėlė pensijas ir mažiausiai apmokamų darbininkų algas 18%, užšaldė maiste produktų kainas. Rusijoje ir Rytų Vokietijoje Gierekas nupirko dvi įmones, kurios gamins statybos medžiagą. Su Rytų Vokietija Lenkija pasirašė naują prekybos sutartį ir padidino eksportą ir importą net 70%. Savaimė aišku, kad Gierekas stebūklų neįdarė, bet antra vertus, visos įmonės, kurias jis aplankė, vėl dirba pilnu tempu. Atvykus Gierekui, aprimo ir Lodzės darbininkai, kurie streikavo vasario viduryje.

Svarbiausieji Giereko žingsniai yra šie: pramonės decentralizacija ir pripažinimas darbininkų išrinktų tarybų. Sušaukęs partijos centralinio komiteto plenumą vasario 7 dieną, Gierekas išaiškino kad tik decentralizuota pramonė gali atsiekti savo tikslą ir geriau patenkinti žmonių reikalavimus. Pritarus komitetui, Gierekas sukviėtė 800 Lenkijos pramonės specialistų, daugumoje ne partijos narių, kurie prižadėjo sudaryti naujus ekonominius planus ir pakeisti Gomulkos tvarką. Seniau Lenkijos darbininkai taip mėgdavo juokauti: Ar dirbi, ar guli, 2.000 zlotų turi. Tai reiškia: gali dirbti, gali ir tinginiauti, bet vis gausi tą pačią algą. Dabar Gierekas nori atsiekti, kad kiekvienam darbininkui būtų atlyginta pagal jo darbo našumą.

Antras labai svarbus Giereko žingsnis yra darbininkų tarybų pripažinimas. Darbininkų tarybos atsirado per gruodžio mėnesio maištavimus. Apvilti partijos ir darbo unionų (profesinių sąjungų) nepajėgumu, darbininkai išsirinko tarybas, kurios rūpinsis ne partijos ar Lenino garbe, bet darbininkų gerove. Jau prieš maištavimą kelių įmonių darbininkai buvo nusiuntę į Varšuvą delegacijas, kurios turėjo išlaikyti partijos vadovybei darbininkų nepatenkinimą dėl maisto produktų kainų pakėlimo. Bet įžūlus komunistai tų delegacijų nepaisė ir jas areštavo. Pamatę, kad į darbininkų norus partijos vadovybė visiškai neatsižvelgia, darbininkai pradėjo maištauti. Pripažinęs darbininkų išrinktas tarybas, Gierekas pavedė joms rūpintis įmonių pelno paskirstymu ir kilusių ginčų sprendimu. Taryboms taip pat pavesta įmonių higienos ir darbininkų saugumo priežiūra. Dabar pirmą kartą komunistų partijos istorijoje darbininkas turės balsą.

Nėra ko stebėtis, kad, kaip rašė vienas užsienio žurnalistas, kai kurie Sovietų lyde

Kunigo teismas

1970 metų pabaigoje Lietuvoje buvo nuteistas griežtame kalėjime kalėti kun. Antanas Šeškevičius. Čia teikiame nepakeitę teismo gynimosi kalbą. Mūsų sudėtos tik antraštėlės. Byloje naudoti sutrumpinimai: LTSR — Lietuvos Tarybinė Socialistinė Respublika BK — baudžiamasis kodeksas (istatymas) — Red.

KOMUNISTINIS TEISMAS — TEISĖS IR TIESOS IŽEIDMAS

Kun. A. Šeškevičius praėju sį vasarą Dubingių bažnyčioje ruošė vaikus pirmajai Komunijai. Už tai jam buvo iškelta byla, kurios metu jis gynėsi.

Molėtų rajono prokuratūra man įteiktoje kaltinamoje išvadoje 1/1970 m. liepos 27 d. mane kaltina taip:

«Šeškevičius 1970 m. birželio pabaigoje ir liepos mėn. pradžioje surinkdavo Dubingių parapijos mažamečius vaikus į bažnyčią ir juos mokė katekizmo. Tuo jis nusikalto pagal nusikaltimo žymes, numatytas LTSR BK 143 str. 1 d.»

ATLIKAU KUNIGO PARRIGA

I tai atsakau:

1. Aš, kaip kunigas, esu Kristaus — Dievo isakymų ipareigotas: «Eikite tad ir mokykite visas tautas, mokydami juos laikyti visa, ką tik esu jums isakęs». (Mat, 28, 19—20).

2. Pažnyčia mane taip pat mane ipareigoja 1329 kanonu: «Esmine ir svarbiausia kunigo pareiga — mokyti vaikus katekizmo.» Taigi man yra aiški sąžinės pareiga visus mokyti visų Kristaus paskelbtų tikėjimo tiesų, taip pat mokyti vaikus katekizmo.

3. LTSR Konstitucija, — pagrindinis istatymas, — 96-tu str. garantuoja: religinių kultų atlikimo laisvę visiems piliečiams. O katalikų Bažnyčios religinių kultų esmę sudaro Kristaus skelbimas, šv. Mišių laikymas ir sakramentų administravimas. Vadinas, šioms trimis dalykams konstitucija pripažįsta laisvę. Taigi kunigas, savo sąžinės ipa

riai pradėjo bijoti, jog Varšuvoje rodosi tie patys reiškiniai, kaip prieš porą metų Pragoje. Tačiau atrodo, kad Giereko pozicija yra tvirta. Juk negalima sėkmingai valdyti žmonių, neatsižvelgiant į teisėtus jų reikalavimus. Edvardas Gierekas neieško savo garbės ir nenori, kad jo paveikslas būtų iškabintas būtu iškabintas įstaigose, kaip daroma kituose komunistų kraštuose. Vietoj partijos lyderio, lenkai galės iškabinti arba Lenino paveikslą, arba valstybės herbą — baltąjį erelį. Idomus yra ir Giereko pradėtų reformų šūkis — nauji akiračiai. Padėjęs naujiems akiračiams pamatą, Gierekas paskelbė, kad bus atstatytos senos maisto produktų kainos. Kainų pakėlimas kaštavo Lenkijai 45 žuvusius ir 1.000 sužeistų.

reigotas, turi pilną teisę skelbti Kristaus mokslą suaugusiems ir vaikams. Taip pat suaugusieji ir vaikai turi pilną teisę tais dalykais naudotis, — mokytis religijos ir priimti sakramentus, nes to reikalauja jų kultų atlikimas. Pavyzdžiui, kaip kunigas galėtų vaiką prileisti prie sakramentų, kuriuos jis nori priimti, bet nieko apie juos nežino? Todėl kunigo pareiga yra ji išmokyti Taigi pagal konstituciją kunigas turi teisę vaikus prirengti sakramentams, nes tik jis, o ne tėvai ar kiti asmenys, yra už sakramentus atsakingas ir specialiai parengtas tikėjimo tiesų mokytojas. Žinoma, tėvai ir kiti gali ir turi jam toje srityje padėti, bet galutini žodi taria jis.

NEAIŠKUS ISTATYMAS

aigi aš, kaip kunigas, pagal konstituciją turėjau teisę atlikti savo sąžinės pareigą — tikrinti vaikų tikėjimo tiesų žinoimą ir paaikškinti tai, ko jie iš kitur neišmoko ir ir negalėjo išmokyti. Juk tam tikintieji kunigą savo lėšomis išlaiko, kad jis jiems patarnautų visuose religiniuose dalykuose, taigi ir vaikų apmokyme.

4. Nors konstitucija ir garantuoja kultų atlikimo laisvę, vis dėlto aš šiandien už tai esu teisiamas, pasinaudojimas ta kultų laisve man yra laikomas nusikaltimu, vertu kalėjimo 143 BK str. 1 d., kur sakoma, kad Bažnyčia atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo Bažnyčios. Kadangi tas istatymas nėra aiškus, tai, man atrodo, čia yra taikomas LTSR Aukšč. tarybos prezidento išaiškinimas, kad istatymo apie Bažnyčios atskirtumą nuo valstybės ir mokyklos pažeidimu. užsitraukiant baudžiamąją atsakomybę pagal LTSR BK 143 str. reikia suprasti nepareigųjų religinio mokymo užsiėmimų organizavimą ir sistemingą vykdymą pažeidžiant nustatytas taisykles.

Tiesa, tas paaiškinimas kaltinamoje išvadoje visai neminimas.

(Bus daugiau)

Sekmadieni, Kovo 21 d., Vila Zelinoje bus Sv. Juozapo Sventė

RUA JUATINDIBÁ, 20 — P. DA MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

Metinės mišios už An'aną Nizevičių bus kovo 17 d. ena, 7 val. ryto Vila Zelinos bažnyčioje. Draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti.

Sekmadienį pirmą kartą susirinko nauja grupė, norinti išmokyti tautinių šokių. Kol kas neturi vardo. Dalyvavo 15 porų. Kol dar nesudarytas galutinis grupės sąstatas, kviečiamas prisijungti lietuvių jaunimas nuo 16 metų amžiaus. Renkasi antrą kartą sekmdienį, kovo 14, 3 val. popiet, jaunimo namuose.

Kun. Stasys Šileikis per sumą sakė pamokslą, o popiet dalyvavo šv. Kazimiero parapijos metinėje šventėje Mokoje.

Mooca

Lituanistinės mokyklos pirmoje dienoje dalyvavo 36 mokiniai ir penki mokytojai. Lietuviškai mokančiųjų klaseje yra 8 vyresniųjų ir 5 mažesniųjų. Lietuviškai nemokančiųjų yra 8 vyresniųjų ir 14 mažesniųjų. Atskira pamoka suaugusiems.

PRANEŠIMAS

Domicelė Baldytienė-Lisaukaitė iš Montevideo praneša Mikui Lisauskui, kad mirė jo brolis Petras Lisauskas, gyv. C. Polonia 3980, Cerro, Montevideo, lapkričio 19 d. 1970 metais. Kas pažįstą Miką Lisauską, kuris uždarbiauja taksiu ir turi vieną sūnų bei žmoną lietuvę čia S. Paulo mieste, yra prašomas perduoti jam tą liūdną žinią.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML.

Marija Milius užsako V. Grabauskui Kanadon, 50 kr.,

Antanas Sasnauskas 25 kr., po 20 kr. Stasys Juodinis, Longinas Gaigalas; Marija Baltušninkienė 40 kr., Teklė Giršienė 30 kr., Jonas Sakauskas 10 dol.

Yra laiškas iš Vilniaus patėvus jėzuitus Mokoje Stefanijos Stankevičienės vardu. Prašoma atsiimti.

Atėjo Juozui Ražanskui jo sesers Magdalenos adresas Lietuvoje. Atsiimti kviečiamas pas tėvus jėzuitus.

REIKALINGA TALKOS

Jačanoje gyvena 70 metų amžiaus našlė, turinti 46 metų dukrą, kuri fazendoje buvo karvės subadyta ir nuo to laiko nešneka kitą dukrą be darbo su vaiku. Už vyrą senutė gauna apie 90 kr., yra priversta elgetauti ar turguje prašinėti atliekamų daržovių.

Po truputi taupė pinigų virtuvei pastatyti, prieš 10 metų už 150 kruzeirų nusipirko plytų, pradėjo statyti ir taip liko nepastatyta, o plytos lauke bestovedamos apgedo. Jei gu atsirastų pensininkų vyrų kurie susiorganizavę nuvažiuotų Jačanon ir pastatytų jai virtuvėlę, praneškite Tėvui Jonui Bružikui.

URUGVAJUS

Iš Urugvajaus São Paulyje lankėsi Lydia Petrauskaitė. Montevideo iš São Paulo lankėsi Olga Žuklytė su vyru Rikardu Kavaliausku ir dviem sūnumis, Petras Petkevičius, o iš Brazilijos sugrįžo Anelė ir Kazimieras Lingiai su dukra Adele, lankėsi pas Adele ir Petrą Žarkauskus.

IEŠKOMI

Brazilijos Raudonasis Kryžius ieško žinių apie sekantčius asmenis. Pranešti ML re daktėjai.

Vladas Buga, Adomas Nomeika, Kazimieras Barauskas, Juozas Domeika,

MARYTĖ ALEKNAVIČIŪTĖ

išlaikė egzaminus į filosofijos, mokslų ir literatūros fakultetą, São Marcos

VYTAUTAS ANTANAS
MOŠINSKIS

išlaikė egzaminus į inžinerijos fakultetą, Mogi das Cruzes.

Vila Zelinos parapijos Lietuviška Mokykla šiais metais veiks šeštadieniai iš ryto 10 val. ir po pietų 15 val., o sekmdieniais 10 val ryto — jau nimumi, Jau yra užregistruoti 57 mokiniai, kurie suskirstyti į 4 grupes. Švietimo darbą dirbs 6 mokytojai.

Lietuviškai Mokyklai vadovaus kun. Stasys Šileikis.

Tenelieka apylinkėje nė vieno lietuvių vaiko ar jaunuolio neįjungto į V. Zelinos parapijos Lietuvišką Mokyklą!

Kęstutis Sipavičius iš São Vicente kovo 13 gausa chemijos inžinieriaus diplomą iš politechnikos instituto, USP. Baigė vienas iš savo klasės pirmųjų. Jo brolis Algirdas to paties kurso trečiajame.

MIRTIS NEKLAUSIA AMŽIAUS

Šio mėnesio 10 dieną ryte Santa Casa mirė vos 34 me

tus sulaukusi Elena Klimaitė nė Bučiūtė, gyvenusi Rua Santa Olimpia, 42, Tucuruvi. Ji paliko lūdesyje savo jauną vyrą Henriką Klimą ir 5 vaikelius. Vyriausiai mergaitė Angelikai dar tik 15 metų, o jauniausiems dvyrukams Andriui ir Aleksandrui vos 5 metai. Ji buvo uoli katalikė, atvažiuodavo į lietuviškas pamaldas Jačanā bažnyčioje, skaitė «Mūsų Lietuvą». Paliko ir daugiau savo giminių ir seserį Mokoje. Teilsisi ramybėje. Užuojauta šeimai ir giminėms.

Septintos dienos Mišios Bom Conselho bažnyčioje, kovo 16, antradienį, 19 val.

Kovo 8 d mirė Juozas Algirdas Stankevičius, 41 metų, sužeistas automobilio nelaimėje pakelyje iš São Roque ant Santo Amaros kelio. Palaidotas naujose kapinėse kovo 10 o septintos dienos Mišios bus Vila Zelinoje kovo 15 d., 19 val. Jis buvo vienoje iš pirmųjų klasių,ėjusių į seselių pranciškiečių mokyklą. Liūdi jo motina, jo žmona Marija, vaikai Juozas Antanas ir Marija Elena. Šeima gyvena V. Californija.

STAIGA MIRĖ

Casa Verde viloje gyveno Juozos Kulpauskas su žmona ir vienu dukra. Duktė mirė tik vieną mėnesį pagyvenus su vyru po vestuvių Žmona mirė prieš tris mėnesius. Vasario 27 dieną buvo jos trijų mėnesių po mirties mišios. Juozas dalyvavo mišiose, nuvyko į kapines aplankyti kapą, grįžo, pasiėmė atsinešt pieno, staiga sukrito ir mirė. Iš jo šeimos nieko nebeliko.

Irgi Santa Casa Jačanā mirė, sulaukus gilaus amžiaus, net 82 metų, senelė Antanina Grajauskienė, palikdama tris seseris su anūkais ir proanukiais. Palaidota Formosa kapinėse. 30-tos dienos po mirties mišios bus jėzuitų koptyčioje kovo 24, 7,30 val. ryto.

Katalikai Pasaulyje

Šv' Raštas mėnulyje

Astronautai mėnulyje paliko bronzos įrašė pirmuosius šventojo Rašto žodžius: «Amžių pradžioje Dievas sukūrė dangų ir žemę». Žodžiai pa-

rašyti 16 kalbų. Paliktas ir visas šv. Rašte anglų kalba mik ofilmas.

ATEISTAI

Čekoslovakijos komunistų partija reikalauja, kad nauji nariai narių knygutėje pažymėtų, kad jie esą ateistai pažadėti nelankyti bažnyčių ir nekrikštyti vaikų.

KUNIGAI KUBOJE

Kuboje yra 228 kunigai, kurių kiekvienam tenka po 30 tūkstančių tikinčiųjų. Abejose seminarijose iš viso studiuoja 108 kandidatai.

UŽ ŽMOGAUS TEISES

Virš tūkstančio kitataučių studentų, studijuojančių Romoje pasirašė protesto lapus prieš žmogaus teisių pažeidimą įvairiuose pasaulio kraštuose.

VIENUOLIJOS VARŽYMAS

1968 metais Čekoslovakijoje po 20-ties metų leista vėl veikti vienuolijoms, kurios užsiima sielovada, dirba našlaitynuose ir ypatingųjų vaikų prieglaudose bei ligoninėse. Vienuolijų ryšius su valdžia tvarkiusi vienuolijų įstaiga neseniai uždaryta ir veikla sustabdyta.

KARDINOLAI 125

Šiuo metu yra 125 kardinolai. Iš jų 37 italai, o kiti priklauso 44 tautoms. Trys yra kardinolais jau virš 30 metų, 17 virš 15 metų. Jono XXIII-jo pakelti 30 ir likusieji Pauliaus VI-jo.

SV. RAŠTO LAIDOS

1970 metais iš visų knygų daugiausiai išleista šv. Rašto, beveik šimtas milijonų egzempliorių. Šv. Raštas dabar yra išverstas į 1.413 kalbų.

STEBŪKLAS

Liorde tarptautinė gydytojų komisija patvirtina, kad italės Rossi pasveikimas iš džiovos mediciniškai neišaišk kinamas. Pernai biuras tyrė 28 įvykius Liorde.

VANDUO MARSE

Vanduo šioje planetoje randamas tikrai druskose, kurios pritraukia drėgmę. Yra ledas, kurio ištirpdyti ir paversti į vandenį negalima, nes tuoj pat išgaruoja.

Spėjama, kad ir kitose planetose panašiai yra.

ATSKIRO NUMERIO KAINA 0,40

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetrícia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ «M. LIETUVĄ»

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manaias, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!